

מאת יגאל לביב

לנדאו גורם לביזבז מיליונים

דוגמה טובה איך לבזבז את כספי תקציב-המדינה, כדי לחלק הטבות לאיש תנועת-החרות, נתן שר-התחבורה חיים לנדאו. רשות נמלי-התעופה רוצה להרחיב את הטרמינאל בנמל-התעופה בן-גוריון, והזמינה בשעתו תוכניות אצל הארכיטקט יעקב רכטר. התוכניות היו צריכות לעלות — אילו בוצעו — 180 מיליון לירות, ורשות נמלי-התעופה רצתה להוציא סכום קטן יותר.

שר לנדאו טובה לחבר

היא קיבלה את הסכמת רכטר, ומסרה את התיכנון מחדש לארכיטקטים דן ואילנה אלרוך, הקשורים ברשות. אלה הגישו לפני כמה שבועות תוכניות, שביצוען היה צריך לעלות 80 מיליון לירות. הצעות אלה התקבלו, והוחל בביצוען. לפתע התערב שר-התחבורה, והורה על מסירת התיכנון מחדש לארכיטקט מרכזי בן-גוריון, מראשיה ומפעיליה של תנועת החרות. הוראתו בוצעה, למרות שלכאורה הרשות היא גוף עצמאי, ואינה חייבת לקבל הוראות מן הממשלה. הרשות צריכה לשלם לאלרוך סכום-כסף על עבודתם, ועתה יהיה עליה לשלם שנית לאיש תנועת-החרות.

„טי-ווי-איי“ קיצצה

שתי מ'יסות ל'ישראל

חברת טי-ווי-איי קיצצה שתי טיסות שבועיות מאמריקה לישראל, במסיגרת תוכניות הקיצוצים הכלכליים שהחברה עשתה. טיסות אלה בוצעו עד כה בעונה, נוסף על שלוש טיסות יומיות, שתישארנה. הקיצוץ בא אחרי דיונים ממושכים, שבהם הועלתה הצעה לסגור את הקו לישראל ולמצריים.

כל-חברות-התעופה הסדירות, הפועלות מאמריקה לישראל, החליטו, במסיגרת יאט"א, כי המחיר הזול ביותר לטיסה הלוך-ושוב בין אמריקה וישראל יהיה, באפריל הבא, 900 עד 1000 דולר. המחיר החדש גבוה ב-30%, בערך, מהמחיר כיום. קבוצת „כנף ארקיע“ ו„מלונות שיף“, שכרו מטוס „בואינג 747“ מחברת „פלאינג טייגרט“, ויתחילו בקרוב בשלוש טיסות שבועיות מאמריקה לישראל. החברה תמכור כרטיס הלוך-ושוב ושבוע במלון במחיר של 599 דולר.

ישו לא יסרט

בישראל

חברת „פוקס“ הודיעה כי הסרט „הישו בו מת ישו“, שהיה מתוכנן להפקה בישראל, יופק בתוניסיה. הסרט מיועד לסידרה בת שלוש שעות בטלוויזיה, בשעות השיא בחגי-המולד. הוא מבוסס על ספר רבי-מכר של ג'ים בישוף. חעברת ההפקה מישראל באה בגלל דרישות מופ-רזות של נותני-השרותים בישראל.

בינתיים מתקדמות ההכנות להפקת סידרת „מצדה“ אחרי שארנון מילצן לקח על עצמו את ההפקה והעביר מתפ-קידו את המפיק רוני יעקוב. יעקוב נבחר בתחילה על-ידי חברת „ויניברסל“, בהמי-

משלמים ביטוח

מיותר להובלות

מאמריקה

ישראלים חוזרים מארצות-הברית, ו-סתם מובילי מיטען אישי לישראל, מקב-לים דפיה-הסבר של מישרד-הקליטה, שבי-הם מוצע להם לבטח את דברי-החשמשל המובלים לפי עלותם בישראל, ובכללה המיסים, ולא לפי מחירם בארצות-הברית. ההסבר לכך הוא שאם ייזוק המכשיר אחרי בדיקת המכס, לא יוכל הישראלי לרכוש את אותו מוצר בפעם שנייה במ-חיר ללא המיסים, ולכן כדאי שסכום-הביטוח יאפשר לו את רכישת המוצר ב-ישראל במחיר הכולל מיסים.

ההפרש בדמי-הביטוח למוצרים במחיר האמריקאי לדמי הביטוח במחיר הישראלי הוא כ-300%. זהו סכום המתקרב לאלף דולר, וניתן לחסכו בקלות. על הישראלי לבטח את המיטען במחיר האמריקאי, ולעשות ביטוח נפרד בישראל, במחיר המ-לא, שיתפוס מרגע השיחרור מן המכס. מכיוון שבמילא מבטחים את הדירה ות-כולתה, הרי שיש להחיל ביטוח זה מרגע השיחרור מן המכס. על הישראלי להש-גיה, בעת השיחרור מן המכס, כי המוצ-רים הגיעו שלמים, בלי נזק חיצוני שנגדו הם בוטחו, ואם ימצאו נזק כזה, עליהם לשרב לשחרר את המוצר מן המכס, וכך ישמרו את הזכות לייצא בפעם שנייה ללא מיסים.

ועדת הכספים

חבוק מחיר

ביטוח רכב-חובה

ועדת-הכספים של הכנסת החליטה ש-לא לאשר לחברת „אבנר“ כל תוספת במי-חירי ביטוח-רכב-חובה, לפני שמומחים מטעם הוועדה יבדקו את המיבנה הפיננ-סי של „אבנר“ ויחליטו אם יש הצדקה להעלות שיעורי ביטוח-החובה, ובכמה אחוזים.

החלטה זו התקבלה לפי דרישת מרכז סיעת הליכוד בוועדה, ח"כ יגאל כהן-אורג, שטען כי בספטמבר הסתיים תקו-פה של שלוש שנים מאז הקמת „אבנר“, החברה המשותפת לכל חברות ביטוח-הרכב, המבטחת את ביטוחי-החובה ב-ישראל. כאשר הוקמה החברה, החליטה הכנסת כי כתום שלוש שנים ייבדק אם גובה דמי-הביטוח מוצדק. מבקר-המדינה העי, בדיון-חשבון האחרון שלו, כמה העי-רות על הדרכים שבהן מנצלות חברות-הביטוח את כספי „אבנר“, שלא בהתאם לרצוי.

ה'ישראלי המבזבז

כסף שחור

500 אלף ישראלים נוסעים השנה ל-חו"ל, לפי המקורות הרשמיים. מיספר זה כולל בערך 150 אלף מישפחות. אם נניח כי כל מישפחה תוציא לצורכי-הני-סיעה (כולל הכרטיסים) 3000 דולר לנפש, הרי שחלק מן הישראלים יוצאו השנה על נסיעות לחו"ל כחצי מיליארד דולר, שהם בערך 5% מכלל תקציב המ-דינה.

הכספים המוצאים לנסיעות אלה אינם ברובם הלירות האחרונות של הנוסע, ו-ס-ביר כי המוציא סכומים לנסיעה לחו"ל עושה זאת אחרי שרכש את מוצרי-הצרי-כה הרגילים של הישראלי הצורך, שרובם ככולם נרכשים בהון שחור. מכאן כי סכום הקרוב לרבע תקציב המדינה מוצא על צריכה לא-חיונית, והוא רובו כסף שחור.

„ביזנס-וויק“:

בקרב עודפי דלק

כתבת-שער מקיפה של השבועון הכלכלי רב-היוקרה „ביזנס-וויק“ (30/7/79), על המחסור בדלק, אומרת כי המחסור נגמר למעשה, וברבע האחרון של השנה צפויים עודפי-דלק בעולם, שיילכו ויגדלו.

מסקנה זו היא בסתירה גמורה להצי-הרות שר-האנרגיה, יצחק מודעי, הרוצה להמשיך וליקר את מחירי הדלק בשארל, על סמך ההנחה כי מחירי בעולם יעלה, וקונה דלק בכל מחיר בעולם בהנחה כי צפוי מחסור. אם „ביזנס-וויק“ צודק, צריכה ישראל לחכות עד להיווצרות העודפים, וירידת המחירים בטוחה.

כותב השבועון: כל מומחי האנרגיה בטוחים כי בשבועות הקרובים צפוי איוון מחדש בין הביקוש וההיצע של דלק, בעיקר בגלל הירידה בצריכה בגלל התייק-רות מחיר הדלק. וזה יקרה בלי תוספת מיליון החביות ליום, שסעודיה הבטיחה להפיק. כאשר מיליון חביות נוספות אלה תגיענה לשוק באוגוסט, הן עלולות, בהחלט, ליצור עודפים מפתיעים של דלק. „כעת אין כל מחסור בדלק, ואם העולם יתקדם למיתון, יהיו עודפי-דלק גדולים“, הכריז פול פרנקלין, נשיא „פטרוליום אקוור-מיסט“ בלונדון.

עודפים אלה יחזיקו את מחירי אופ"ק יציבים לכל השנה, ואולי הלאה.

פשיעה

כלכלית - יוק!

קריאה בדיון-חשבון האחרון, שהגישה מישרת ישראל, מגלה תופעה מעניינת ביותר. בסך-דלק התיקום שנפתחו ב-1978, חל גידול של 4.6% בתיקי עבירות מיני-הלויות, למשל, חלה ב-1978 עליה של 31.6%. הגידול בתיקי עבירות-רישוי הוא 14.5%. והנה, העבירות שבהן חלה ה-י-רידה הגדולה ביותר ב-1978, בפתיחת תיקים, הן עבירות כלכליות: ירידה של 78.7% בשנה אחת.

כיוון שהיקף הפעילות הכלכלית בישראל עלה בשנת 1978, לא ייתכן כי רימו-פחות-מה גם שהיה גידול בעבירות-מימרה. המסקנה האחת היא לא ש-המישרת הדביירה את העבירות הכלכליות, אלא הפסיקה לפתוח תיקים עליהן, מסיבות השמורות עימה. ראיה לכך מביא דו"ח-המישרתה עצמו הקובע, בעמוד 38: „ההתייחסות לסך-דלק תיקי החקירה בלבד אינה נותנת תמונה-מצב נכונה על היקף העבריינות. לא כל תיקי החקירה משקפים תופעות פליליות. יש בהם גם המשקפים את מדיניות המישרת ואת פעילותה. למשל, בנושאי הסמים והזנות, ככל שמגלים עברייני סמים רבים יותר בפעילות יזומה, גדל מיספר תיקי-החקירה הנפתחים בנושא זה. הוא הדון לגבי ניהול בתי-בשתי. במיקרים כגון אלה אין להסיק שהעבריינות גברה, אלא ניתן לומר שחלק גדול יותר מהעבריינות הקיימת נחשף בפעילות יזומה של המישרת, וזהו, כמובן, הבדל גדול מבחינת המסקנות שניתן להסיק.“

דברים אלה מדברים בעד עצמם. הירי-דה במיספר התיקים הכלכליים מבטאת לא את ירידת הפשיעה הכלכלית, אלא את ירידת פעילות המישרת באיתורה.

כפילוח במינהל החירות

הארכיטקט טוני לייטרסדורף מכהן כיושבי-ראש מועצת-המנהלים של החברה הממשלתית לתירות. חברה זו צריכה להחליט היכן תהיה העדפת הקצאות-משאבים לתארי תירות: בהרי-היהודה ובירושלים, כפי שרוצים אנשי התיירות, או באזור מעלה-אדומים ולכיוון יריחו, כפי שרוצים חסידי ארץ-ישראל השלמה.

טוני לייטרסדורף לוחץ, באמצעות-ה-חברה הממשלתית לתירות, להעדיף את איזור מעלה-אדומים ולהקים שם מרכז תירות גדול. מישרד הארכיטקטים של לייטרסדורף תכנן, במיקרה, את המרכז התיירותי במעלה-אדומים.

עתה הקים מינהל-התירות ועדה ש תבדוק אם להעדיף את מעלה-אדומים מי יו"ר הוועדה? — נכון, לייטרסדורף.